

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра економічного аналізу
(найменування кафедри)

Допущено до захисту
Завідувач кафедри

_____ (підпис)
“ ____ ” _____ 201__ р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
на здобуття освітнього ступеня магістра
зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування»
(шифр та найменування спеціальності)
за магістерською програмою професійного спрямування
Аналіз бізнес-процесів у підприємстві
(назва магістерської програми)

на тему:

«Облік, аудит та економічний аналіз розрахунків із дебіторами та кредиторами підприємства: сучасний стан та перспективи розвитку (на прикладі ТОВ «КОЛОС»)»

(назва теми)

Виконавець:

студенткаб3 групи ФМОІТ

Кім Аліна Олегівна

(прізвище, ім'я, по батькові) /підпис/

Науковий керівник:

кандидат економічних наук, доцент

(науковий ступінь, вчене звання)

Шевчук Ніна Сергіївна

(прізвище, ім'я, по батькові) підпис/

ОДЕСА – 2019

ЗМІСТ

	Стор.
ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ УПРАВЛІННЯ ДЕБІТОРСЬКОЮ ТА КРЕДИТОРСЬКОЮ ЗАБОРГОВАНОСТЯМИ ПІДПРИЄМСТВА	6
1.1. Визначення, класифікація та оцінка дебіторської та кредиторської заборгованостей.....	6
1.2. Особливості обліку дебіторської та кредиторської заборгованостей згідно Національних та Міжнародних стандартів фінансової звітності.....	18
1.3. Дискусійні питання в межах обліково-аналітичного забезпечення управління дебіторською та кредиторською заборгованостями підприємства.....	25
РОЗДІЛ 2. ДІЮЧА ПРАКТИКА ОБЛІКУ ТА АУДИТУ ДЕБІТОРСЬКОЇ ТА КРЕДИТОРСЬКОЮ ЗАБОРГОВАНОСТЯМИ НА ТОВ «КОЛОС»	30
2.1. Економічна характеристика підприємства та аналіз його фінансового стану.....	30
2.2. Особливості обліку дебіторської та кредиторської заборгованостей на ТОВ «КОЛОС» в автоматизованій системі обробки інформації.....	40
2.3. Методичні та практичні аспекти аудиту дебіторської та кредиторської заборгованостей на ТОВ «КОЛОС».....	49
2.4. Напрями вдосконалення діючої системи обліку та аудиту дебіторської та кредиторської заборгованостей на ТОВ «КОЛОС».....	59
РОЗДІЛ 3. ЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ ЯК ІНСТРУМЕНТ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІННЯ ДЕБІТОРСЬКОЮ ТА КРЕДИТОРСЬКОЮ ЗАБОРГОВАНОСТЯМИ НА ТОВ «КОЛОС»	66
3.1 Аналіз динаміки складу та структури дебіторської та кредиторської заборгованостей на ТОВ «КОЛОС».....	66
3.2 Аналіз стану та оборотності дебіторської та кредиторської заборгованостей на ТОВ «КОЛОС».....	71
3.3 Оптимізація управління дебіторською та кредиторською заборгованостями на засадах економіко-математичного моделювання.....	79
ВИСНОВКИ	86
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	91
ДОДАТКИ	100

ВСТУП

Актуальність теми магістерської дипломної роботи полягає в тому, що для кожного підприємства виключне значення має ефективний і якісний облік та контроль розрахунків з кредиторами, який забезпечує своєчасність погашення договірних зобов'язань. Питання розрахунків із дебіторами та кредиторами є дуже важливим для функціонування будь-якого підприємства, адже дебіторська заборгованість, що довго не повертається, погіршує фінансовий стан підприємства, через це відбувається погіршення оборотності грошових коштів. Внаслідок цього збільшуватися кредиторська заборгованість підприємства перед своїми постачальниками. А погіршення платоспроможності підприємства ставить загрозу щодо банкрутства підприємства чи, у кращому разі, погіршення результатів діяльності. Тому дана тема є актуальною у сучасних умовах.

Питанням обліку дебіторської та кредиторської заборгованостей значну увагу надавали такі науковці: І. О. Бланк, Ф. Ф. Бутинець, І. О. Власова, С. Ф. Голов, Л. В. Городянська, В. П. Завгородній, Л. М. Кіндрацька, Г. Г. Кірейцев, О. М. Колеснікова, С. А. Кузнецова, О. В. Лишиленко, Л. О. Лігоненко, А. А. Мазаракі, Н. М. Малюга, Л. В. Погоріляк, Г. В. Савицька, І. Б. Садовська, В. С. Сатур, В. В. Сопко, Д. Стоун, К. С. Сурніна, К. Хітчин та багато інших.

Аналіз наукових праць із досліджуваної проблематики свідчить про те, що процес оптимізації заборгованості та її облік залишається дискусійним питанням і потребує подальшого вивчення.

Мета дослідження. Метою магістерської дипломної роботи є дослідження теоретичних і практичних аспектів організації обліку, аналізу та аудиту дебіторської та кредиторської заборгованостей, надання практичних рекомендацій щодо удосконалення процесу обліку та управління розрахунками з контрагентами на Товаристві з обмеженою відповідальністю «КОЛОС» (далі - ТОВ «КОЛОС»).

Завдання дослідження. Для досягнення головної мети дослідження необхідно вирішити наступні задачі:

- дослідити економічну сутність та умови виникнення дебіторської та кредиторської заборгованості;
- ознайомитись з особливостями нормативно-правового регулювання обліку розрахунків з дебіторами та кредиторами;
- розглянути сутність, завдання і методика проведення аналізу та контролю дебіторської та кредиторської заборгованості;
- дослідити фінансовий стан підприємства;
- дослідити стан організації обліку розрахунків з контрагентами на досліджуваному підприємстві;
- надати рекомендації щодо удосконалення обліку, аналізу та аудиту дебіторської та кредиторської заборгованостей на ТОВ «КОЛОС».

Об'єктом дослідження є господарська діяльність Товариства з обмеженою відповідальністю «КОЛОС» в частині операцій, які пов'язані з розрахунками дебіторської та кредиторської заборгованостей.

Предметом дослідження є теоретичні основи, методика та практика обліку, аудиту та аналізу розрахунків з дебіторами та кредиторами ТОВ «КОЛОС».

Методи дослідження. Під час написання кваліфікаційної роботи використовувались загальнонаукові та спеціальні методи дослідження. До загальнонаукових відносяться: аналіз і синтез, індукція і дедукція. Серед спеціальних методів використовувались: спостереження, розрахунок відносних і середніх величин, графічний метод, порівняння, економіко-математичне моделювання, прогнозування.

Практична цінність роботи полягає у дослідженні проблемних питань обліку та аудиту дебіторської та кредиторської заборгованості, розробці рекомендацій щодо удосконалення системи обліку, аналізу розрахунків з контрагентами на досліджуваному підприємстві ТОВ «КОЛОС».

Інформаційна база дослідження. Інформаційною базою дослідження стали законодавчі й нормативні документи з питань бухгалтерського обліку, аналізу та аудиту дебіторської та кредиторської заборгованості, наукові праці, періодичні видання, матеріали науково-практичних конференцій і семінарів та електронних періодичних видань, з використанням щорічних даних Державної служби статистики України. Також були використані реєстраційні документи, бухгалтерські документи, реєстри обліку, фінансова та статистична звітність ТОВ «КОЛОС» щодо обліку дебіторської та кредиторської заборгованостей.

Публікації та апробація результатів дослідження. Результати наукових досліджень обговорювалися на таких науково-практичних конференціях: Міжнародна конференція. Ч.1.: напрямки розвитку обліку, контролю та економічного аналізу в умовах глобалізації, (Одеса, 2019); V Міжнародна конференція. Ч.2.: напрямки розвитку обліку, контролю та економічного аналізу в умовах глобалізації, (Одеса, 2019).

ВИСНОВКИ

В результаті ознайомлення з нормативними та законодавчими документами, що регулюють облік та аудит дебіторської та кредиторської заборгованостей, економічної літератури з питань удосконалення обліку та діючою практикою обліку дебіторської і кредиторської заборгованостей на підприємстві ТОВ «КОЛОС» зроблені відповідні висновки.

Дебіторська заборгованість – це зобов'язання боржника з передачі майна, виконання робіт, надання послуг, сплаті грошових коштів на визначену дату. Наведене визначення відображає реальний стан дебіторської заборгованості, враховує основний критерій класифікації – строк погашення.

Кредиторська заборгованість – це складова кругообігу капіталу, котра виступає предметом обов'язкових правовідносин між боржником і його кредитором, що виникли на стадії постачання і мають гривневий еквівалент.

Важливе значення для ефективного управління заборгованістю на підприємстві має її класифікація, яка в системі бухгалтерського обліку має бути різноплановою та відповідати інформаційним потребам менеджерів. На основі проведеного дослідження можна зробити висновки про широкий спектр видів дебіторської та кредиторської заборгованостей. Проведений аналіз економічної літератури показав, що до цього часу серед науковців відсутня єдність поглядів щодо класифікації заборгованості. Розглянуті підходи до класифікації заборгованостей за різними ознаками та рекомендації щодо внесення змін у П(С)БО 10 дають змогу вирішити проблему узагальнення інформації щодо розрахунків з дебіторами та кредиторами залежно від потреб користувачів.

На практиці підприємствами застосовуються різні підходи до оцінки дебіторської заборгованості. Так, згідно з П(с)БО 10 поточна дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги визнається активом та оцінюється за первісною вартістю в момент її визнання, а до підсумку балансу включається за чистою реалізаційною вартістю. Згідно МСБО 39 метод оцінки поточної дебіторської заборгованості залежить від варіанту подання знижок. Аналіз

літературних джерел засвідчує, що головна проблема оцінки дебіторської заборгованості виникає в момент складання фінансової звітності, оскільки методи оцінювання дебіторської заборгованості повинні забезпечити дотримання одного з основних принципів підготовки фінансової звітності – обачності, згідно з яким сума оцінки активів і доходів підприємства не має бути завищеною. Під час оцінювання поточної дебіторської заборгованості за продукцію, товари, роботи, послуги на дату балансу слід ураховувати ступінь визначеності її погашення. Крім того, у процесі оцінювання поточної дебіторської заборгованості, яка є фінансовим активом, чинним законодавством передбачено певні особливості. Відповідно до принципу обачності в момент визначення доходу від реалізації підприємство мусить визначити можливі втрати від неповернення частини боргів покупцями, тобто в українській системі обліку, як і в зарубіжній, поточна дебіторська заборгованість за рахунками оцінюється і відображається у звітності за чистою вартістю реалізації, тобто сумою грошей, що реально може бути отримана в результаті її погашення.

Отже, на основі проведеного дослідження, ми дійшли висновку, що важливим є дослідження стану та розміру дебіторської і кредиторської заборгованості. Великі суми дебіторської та кредиторської заборгованості є результатом самовільного перерозподілу оборотних коштів підприємства. Виходячи із сутності дебіторської заборгованості, яка являє собою вилучення грошових коштів та інших оборотних активів з обороту підприємства власника, значні її розміри, особливо за товари, роботи, послуги, свідчать про безвідсоткове кредитування інших підприємств, а це стає причиною фінансових ускладнень самого підприємства. Великі розміри кредиторської заборгованості також негативно впливають на діяльність підприємства та свідчать про напруженість його фінансового стану і платіжної дисципліни.

Таким чином ефективне управління заборгованістю підприємства реалізується завдяки обліково-аналітичному забезпеченню. Яке забезпечить надійність системи розрахунків між суб'єктами господарської діяльності та забезпечить надійність та швидкість проведення платежів.

Первинний облік дебіторської та кредиторської заборгованостей на ТОВ «КОЛОС» ведеться згідно чинного законодавства. Для синтетичного обліку дебіторської та кредиторської заборгованостей на ТОВ «КОЛОС» використовуються рахунки: 36 «Розрахунки з покупцями та замовниками», 37 «Розрахунки з різними дебіторами», 63 «Розрахунки з постачальниками та підрядниками», 70 «Доходи від реалізації», 71 «Інший операційний дохід».

На підставі досліджень облік та аудиту дебіторської та кредиторської заборгованостей на ТОВ «КОЛОС» можемо запропонувати створити резерв сумнівних боргів. Аналітичний облік на рахунку 38 «Резерв сумнівних боргів» повинен вестися в розрізі боржників чи за строком непогашення дебіторської заборгованості. Нарахування резерву сумнівних боргів за звітний період має відобразитися в складі інших операційних витрат наприкінці звітного періоду. Рахунок 36 «Розрахунки з різними дебіторами» повинен включати крім субрахунки 361 «Розрахунки з вітчизняними покупцями» також субрахунками 365 «Розрахунки з вітчизняними замовниками».

За результатами аналізу стану та оборотності дебіторської та кредиторської заборгованостей на ТОВ «КОЛОС» бачимо, що на підприємстві спостерігається прискорення оборотності дебіторської заборгованості на 16 днів і прискорення кредиторської заборгованості на 3 дні, ефективність її «утримання» підприємством з позиції дотримання платіжної дисципліни визначається порівнянням термінів погашення кредиторської та повної інкасації дебіторської заборгованості. Бачимо, що середній термін погашення кредиторської заборгованості підприємства у 2018 році становив 125 днів, а термін інкасації заборгованості дебіторів 50 дні. Тому, тривалість фінансового циклу скоротилася на 6 днів, що вказує на погіршення ділової активності підприємства.

Зробивши розрахунок співвідношення дебіторської та кредиторської заборгованостей за 2016-2018 роки спостерігаємо, що в 2016 році коефіцієнт співвідношення становив 0,69, тобто кредиторська заборгованість перевищує дебіторську на 0,31; коефіцієнт співвідношення дебіторської та кредиторської

заборгованості в 2017 році – 0,33, тобто на 0,67 кредиторська заборгованість перевищує дебіторську; а в 2018 році – 0,47 на 0,53 кредиторська заборгованість перевищує дебіторську.

Отже, таке співвідношення є нераціональним, оскільки кредиторська заборгованість не повинна перевищувати дебіторську заборгованості більше ніж на 10%.

Отже, підприємствам необхідно постійно здійснювати аналіз співвідношенням дебіторської та кредиторської заборгованості і докладати всіх зусиль для зниження даного показника. Зменшення заборгованостей за рахунок скорочення періоду їх погашення, а не за рахунок зменшення обсягів реалізації позитивно характеризує управління дебіторською заборгованістю.

Проведення економіко-математичного моделювання показало, що згідно трендової моделі прогнозування дебіторської та кредиторської заборгованостей на ТОВ «КОЛОС» розмір дебіторської заборгованості підприємства зменшиться і складе 8 238,2 тис. грн. у 2019 році та 2 777 тис. грн. у 2020 році. При цьому вірогідність прогнозу складає 83,87%., а кредиторська заборгованість підприємства зменшиться і складе -473,6 тис. грн. у 2019 році та -4 699 тис. грн. у 2020 році. При цьому вірогідність прогнозу висока і складає 97,21%.

Згідно проведення кореляційно-регресійного аналізу бачимо, що найбільш вагомий вплив на рентабельність продажу має коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості, тобто при зростанні коефіцієнту оборотності дебіторської заборгованості на 1% рентабельність продажу підвищиться на 4,293%. Найменший вплив на рентабельність продаж має питома вага дебіторської заборгованості в оборотних активах, тобто при зростанні питомої ваги дебіторської заборгованості в оборотних активах на 1% рентабельність продажу знизиться на 0,045%.

Отже, з розробленої кореляційно-регресійної моделі видно, що її застосування дозволить звернути значну увагу на виділені у ній фактори впливу на рентабельність продажу продукції ТОВ «КОЛОС» та дасть змогу

ефективніше їх використовувати. Дана модель може використовуватися для моделювання значення рентабельності продажу продукції підприємства з урахуванням зміни одного з факторів чи усіх факторів разом.

Так, щоб підвищити коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості підприємству доцільно на постійній основі здійснювати такі заходи, як:

1. визначення ступеню ризику несплати рахунків покупцями;
2. збільшення кількості покупців (дебіторів) з метою мінімізації втрат від несплати;
3. ведення оперативного контролю за надходженням готівки на рахунки підприємства;
4. аналіз платоспроможності та надійності потенційних покупців;
5. визначення можливості та необхідності застосування кредитної політики щодо окремих покупців продукції та формування її принципів і умов;
6. аналіз структури та динаміки дебіторської заборгованості підприємства у попередніх періодах та чітке планування на майбутнє;
7. своєчасне визначення розміру сумнівної заборгованості;
8. ведення претензійної роботи;
9. контроль за виконанням платіжних умов за договорами та негайне припинення співпраці з покупцями, що їх порушують;
10. своєчасне виявлення недопустимих політикою підприємства видів дебіторської заборгованості.

Так, щоб підвищити коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості підприємству доцільно на постійній основі здійснювати такі заходи, як:

1. визначення ступеню ризику несплати рахунків;
2. ведення оперативного контролю за сплатою готівки на рахунки підприємств;
3. аналіз платоспроможності підприємства;
4. аналіз структури та динаміки кредиторської заборгованості підприємства у попередніх періодах та чітке планування на майбутнє;
5. контроль за виконанням платіжних умов, щоб не було прострочення.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Акімова Н. С., Топоркова О.В., Євлаш Т.О., Говоруха Т.О.. Облік та аналіз дебіторської заборгованості в системі управління підприємств оптової торгівлі: монографія. Х.: ХДУХТ, 2016. 285 с.
2. Бакаев А. С., Безрукин П.С.. Бухгалтерский учет: учебник, 2012. 719 с.
3. Барт Э. Руководство по кредитному менеджменту . М.: Инфра, 2014. 400 с.
4. Безродна Т. М. Обліково-аналітичне забезпечення управління підприємством: визначення сутності поняття. Вісник *Східно-українського національного університету ім. В. Даля*. 2008. № 10 (128). С.31-35.
5. Береза С. Л. Проблеми визнання дебіторської заборгованості в обліку. *Вісник ЖДТУ*. 2013. №4 (26). С. 32–36.
6. Бескоста Г.М. «Аудит»: Конспект лекції. Запоріжжя, 2017. 185 с.
7. Белозерцев В.С. Щодо товарного кредиту та дебіторської заборгованості на підприємстві. 2009. №11. С. 23-28.
8. Бланк И. А. Управление использованием капитала. К.: «Ника-Центр», 2010. 656 с.
9. Бланк И. А. Финансовый менеджмент. К.: Ника-центр, 2014. 656 с.
10. Боди З. Финансы / З. Боди, Р. Мертон. – М.: Изд.дом «Вильямс», 2010. – 592 с.
11. Боярко І.М. Оптимізація дебіторської заборгованості підприємства. Економіка. Фінанси. Право. – 2010. – № 9. – С. 19-25.
12. Ван Хорн Джеймс К. Основы финансового менеджмента. – М.: Изд. Дом «Вильямс», 2011. – 992 с.
13. Волков Д. Л. Основы финансового учета: учебник. – СПб.: Изд-во Санкт-Петербур. ун-та, 2013. – 432 с.
14. Волкова Н. А. Сутність бізнес-процесів підприємств АПК. Соціальні трансформації у кризовий період: матеріали II науково-практичної конференції. Вінниця: ТОВ «Нілан-ЛТД», 2019. С. 83.

15. Волкова Н. А., Коляда А.Л.. Аналітичні методи пошуку резервів ефективності функціонування сільськогосподарських підприємств. *Економічний аналіз: зб. наук. праць*. 2017. № 1. С. 171-177.
16. Гетьман В. Г. Финансовый учет: учебник: Финансы и статистика, 2014. С. 78-84 с.
17. Глен А. Велш. Основи фінансового обліку; пер. з англ. О. Мінін, О. Ткач. К.: Основи, 2007. 943 с.
18. Глухова С. В., Поп Ю.В. Сучасні підходи до визначення поняття «дебіторська заборгованість підприємства». *Вісник Національного технічного університету "ХПИ"*. 2013. № 21. С. 83-86.
19. Гнатенко Є. П., Мельниченко С.С. Методичні підходи щодо визначення поняття «дебіторська заборгованість». *Економічні науки. Сер.: Облік і фінанси*. 2013. Вип. 10(1). С.36-42.
20. Голов С.Ф. Бухгалтерський облік за міжнародними стандартами: приклади та коментарії: практ. посіб. К.: Лібра, 2012. 670 с.
21. Господарський кодекс України: із змінами, внесеними згідно із Законом № 2019-VIII від 13.04.2017 р. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/436-15>.
22. Гудзь Н.В., Денчук П.Н. Бухгалтерський облік. Навч. посібник. – К.: Центр учбової літератури, 2016. 424 с.
23. Гуцаленко Л.В. Контроль дебіторської заборгованості в управлінні підприємством. *Збірник наукових праць ВНАУ*. 2012. №1. Том 3. С. 154-159.
24. Домбровська Н. Р. Дебіторська та кредиторська заборгованості: проблеми класифікації. *Інноваційна економіка*. 2014. № 1. С. 182-187.
25. Дубровська Є.В. Управління дебіторською заборгованістю підприємств вантажного автотранспорту – Укр. держ. акад. залізн. трансп., 2010. 19 с.
26. Єдинак Т.С. Проблеми управління дебіторською заборгованістю підприємств в умовах фінансово-економічної кризи. *Держава та регіони*. 2017. № 3. С. 54-57.

27. Завгородний В. П. Бухгалтерский учет в Украине (с использованием национальных стандартов): учебное пособие для студ. вузов. К.: Изд-во А.С.К., 2013. 847 с.
28. Загородній А.Г., Вознюк Г.Л. Фінансовий словник. К.: Т-во «Знання», 2012. 566 с.
29. Зелікман В. Д. Напрями удосконалення обліку та внутрішнього аудиту дебіторської заборгованості підприємств. *Вісник Дніпропетровського національного університету залізничного транспорту імені академіка В. Лазаряна*. 2014. № 4. С. 37-42.
30. Ивахненко В. М. Курс економічного аналізу: Навч.-метод. посібник для самост. вивч. дисц. К.: КНЕУ, 2010. 263 с.
31. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій: Наказ Міністерства фінансів України № 1019 від 12.12.2017 р. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99>.
32. Камінська Т. Г. Обліково-аналітичне забезпечення фінансового менеджменту в сільськогосподарських підприємствах: автореф. дис. на здобуття наук. ступ. канд. екон. наук.: 08.06.04. Київ, 2006. 20 с.
33. Камышанов П.И. Современная бухгалтерия и аудит на предприятиях и в банках. М.: АПП «Джангар», 2008. 720 с.
34. Керміт Д. Ларсон. Основні принципи бухгалтерського обліку; пер. з англ. за наук. ред. Дніпропетровськ: Баланс Бізнес Букс, 2007. Т. 1. 1336 с.
35. Кияшко О.М. Облік та аналіз дебіторської заборгованості в системі управління підприємством: автореф. дис. канд. екон. наук. К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2011. 21 с.
36. Кірейцев Г.Г. Фінансовий менеджмент. – К.: ЦУЛ, 2012. – 469 с.
37. Коляда А. Л. Практикум з дисципліни «аналітичне забезпечення прийняття управлінських рішень» для студентів IV курсу денної форми навчання спеціальності «Облік і оподаткування». Одеса: ОНЕУ, ротапринт, 2018 р. С. 15-15.

38. Кравченко О. А. Учетно-аналитическое обеспечение управление основными средствами сельскохозяйственных организаций: автореф. на соиск. уч. степени канд. эк. наук.: 08.00.12. Ставрополь, 2011. 22 с.
39. Крайник О.П. Фінансовий менеджмент: навч. посіб. Львів: Держ. Ун-тет «Львівська політехніка», 2018. 260 с.
40. Кругляк Б.С. Бухгалтерський облік: організаційно-методологічні аспекти: навчальний посібник. Хмельницький: ТУП, 2016. 286 с.
41. Куликова Л. И. Учет основных средств: современная концепция и тенденции развития. Казань: Изд-во КФЭИ, 2010. 308 с.
42. Кундря-Висоцька О. П. Бухгалтерський облік: навч. посібник. К.: Алерта, 2014. 303 с.
43. Лищенко О.Г. Аналіз дебіторської заборгованості в системі управління підприємством. Держава і регіони. 2009. № 1. С.114-117.
44. Лищенко, О. Г. Управління дебіторською заборгованістю як фактором фінансової стійкості підприємства. 2010. № 3. С. 84–89.
45. Лігоненко Л. О. Управління дебіторською заборгованістю підприємства: навч. посіб.. К.: КНТЕУ, 2005. 275 с.
46. Лоханова Н.О. Облікова політика як інструмент управління економічною безпекою компанії. Інвестиції : практика та досвід. 2014. № 11. С. 12–13.
47. Макаренко А. П. Удосконалення аудиту короткострокової дебіторської заборгованості. 2018. № 2. С. 45-51.
48. Макаренко А.П., Макаренко А.П. Організація і методика аудиту: навч.-метод. посібник.. Запоріжжя: ЗДІА, 2015. 124 с.
49. Макаренко А.П., Кузьменко І.В. Розробка програми аудиту дебіторської заборгованості як засіб підвищення ефективності діяльності підприємств. Наукові праці Полтавської державної аграрної академії. Вип. 1 (10). 2015. С. 53-60.
50. Мамедова С. Р., Мамедова Е.Р. Фактори впливу на обсяг дебіторської заборгованості підприємства. Управління розвитком. 2013. № 14. С. 156-158.

51. Матицина Н. Основні засади регулювання розрахункових відносин через управління дебіторською заборгованістю. Бухгалтерський облік і аудит. 2016. №12. С. 38–42.
52. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 1 «Подання фінансової звітності» - Офіц. текст із змін. станом на 1 січня 2012 р. URL: http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/929_013.
53. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 11 «Будівельні контракти» - Офіц. текст із змін. станом на 1 січня 2012 р. URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/929_017.
54. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 18 «Дохід» - Офіц. текст із змін. станом на 1 січня 2012 р. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/929_025.
55. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 32 «Фінансові інструменти: подання» - Офіц. текст із змін. станом на 1 січня 2012 р. URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/929_029.
56. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 39 «Фінансові інструменти: визнання та оцінка» - Офіц. текст із змін. станом на 1 січня 2012 р. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/929_015.
57. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 8 «Облікові політики, зміни в облікових оцінках та помилки» - Офіц. текст із змін. станом на 1 січня 2012р. URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/929_020.
58. Міжнародний стандарт фінансової звітності 7 «Фінансові інструменти: розкриття інформації» - в Офіц. текст із змін. станом на 1 січня 2012 р. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/929_007.
59. Міжнародний стандарт фінансової звітності 9 «Фінансові інструменти» - Офіц. текст із змін. станом на 1 січня 2012 р. URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/929_016.
60. Моїсеєнко Г.І. Дебіторська заборгованість: сутність та класифікація. Науковий вісник Ужгородського університету. *Економіка*. 2010. Вип. 29. С. 96-99.

61. Момот Т.В. Управление дебиторской задолженностью предприятия. *Бизнес-информ.* 2013. №11-12. С. 97-99.
62. Мочерний С.В., Ларіна Я.С., Устинко О.А. Економічний енциклопедичний словник: у 2 томах. – Львів: Світ, 2015. Т.1. 616 с.
63. Нашкерська Г.В. Особливості визнання та оцінки поточної дебіторської заборгованості за продукцію, товари, роботи, послуги. *Бухгалтерський облік і аудит: науково-практичний журнал.* 2015. №11. С. 31-37.
64. Нашкерська М. М. Управління дебіторською заборгованістю у структурі оборотного капіталу підприємства. *Вісник НУ «Львівська політехніка».* 2016. №4. С. 136-140.
65. Новікова Н. М. Управління дебіторською заборгованістю торговельного підприємства: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук: спец. 08.00.04. Київ, 2008. 21 с.
66. Огійчук М.Ф., Новіков І.Т., Рагуліна І.І. Аудит: навчальний посібник. К.: Алерта, 2016. 752 с.
67. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку № 10 «Дебіторська заборгованість» затверджено наказом Міністерства фінансів України 31 березня 2015 р. № 391, (із змінами та доповненнями). URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0725-99>.
68. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 11 «Зобов'язання» затверджено наказом Міністерства фінансів України 18 березня 2014 р. № 341, (із змінами та доповненнями). URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0085-00>.
69. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку №13 «Фінансові інструменти» затверджено наказом Міністерства фінансів України 27 червня 2013 р. № 627, (із змінами та доповненнями). URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1050-01>.
70. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку №15 «Дохід» затверджено наказом Міністерства фінансів України 27 червня 2013 р. № 627, (із змінами та доповненнями). URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/z0860-99>.

71. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку №28 «Зменшення корисності активів» затверджено наказом Міністерства фінансів України 9 грудня 2011 р. № 1591, (із змінами та доповненнями). URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0035-05>.
72. Полякова С. И., Соловьева О.В., Старовойтова Е.В. Бухгалтерский учет: учебн. пособие. М.: ИНФРА-М, 2014. 391 с.
73. Попов А.З. Основы счетоводства. Вопросы в счетном искусстве. – 2004. №1-2. С. 5–9.
74. Потриваєва Н.В. Значення дебіторської заборгованості як складової фінансових активів. *Економічний форум*. 2015. №1. С. 262-268.
75. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України із змінами, внесеними згідно із Законом № 2164-VIII від 05.10.2017р. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/996-14>.
76. Райзберг Б.А., Лозовский Л.Ш., Стародубцева Е.Б. Современный экономический словарь. М.: ИНФРА-М, 2017. 495 с.
77. Розум А. О. Аналітичний аспект в управлінні дебіторською та кредиторською заборгованістю: матеріали V Міжнародної студентської науково-практичної конференції. Одеса: ОНЕУ, 2019. С. 98-102.
78. Розум А. О. Аналітичне дослідження актуальних проблем сільського господарства України: матеріали V Міжнародної студентської науково-практичної конференції. Одеса: ОНЕУ, 2019. С. 408-412.
79. Розум А. О. Дискусійні питання в межах обліково-аналітичного забезпечення управління дебіторською та кредиторською заборгованостями підприємства: матеріали V Міжнародної студентської науково-практичної конференції. Одеса: ОНЕУ, 2019. С. 413-414.
80. Русалева Л. А., Богаченко В.М., Калачева Т.М. Терия бухгалтерского учета: учебник. Ростов н/Д: Феникс, 2014. 448 с.
81. Середюк В.Б. Застосування економіко-математичних методів для розв'язання економічних задач. *Вісник соціально-економічних досліджень*. 2014. Вип. 1. С. 69-73.

82. Сліпачук О. Управління дебіторською заборгованістю. *Контроль*. 2010. №1. С. 37-48.
83. Соколов Я.В., Бутынец Ф.Ф., Горецкая Л.Л. Бухгалтерский учет в зарубежных странах: учебник. М. : 2015. 664 с.
84. Соколов Я.В. Бухгалтерский учет: от истоков до наших дней. М.: ЮНИТИ, 2016. – 638 с.
85. Сопко В. В. Бухгалтерський облік: навч. посібник. К.: КНЕУ, 2010. – 578 с.
86. Стоун Д. Бухгалтерський учет и финансовый анализ / пер. с англ. Ю.А. Огибин. М.: Сирин, 2008. 302 с.
87. Таратута Л.В. Управління поточною дебіторською заборгованістю в умовах кризи. *Сталий розвиток економіки*. 2016. №4. С. 220-228.
88. Теоретико-методичні засади дослідження бізнес-процесів у підприємстві: монографія. Н. А. Волкова, Р. М. Волчек, О. М. Гайдаєнко [та ін.]. Одеса: ППЦ «Белка». 2019. 169 с.
89. Терещенко М. К. Деякі аспекти удосконалення обліку, аналізу і аудиту дебіторської заборгованості підприємства. *Економічний вісник Національного гірничого університету*. 2014. № 1. С. 107-113.
90. Тирінов А. В. Особливості визнання та облікової оцінки дебіторської заборгованості підприємства. *Економічний вісник Запорізької державної інженерної академії*. 2016. Вип. 5(2). С. 114-120.
91. Федорченко О.Є. Облік і аналіз розрахунків з дебіторами (на прикладі текстильних підприємств легкої промисловості): автореф. дис... канд. екон. наук. К., 2009. 20 с.
92. Цегельник Н.І. Обліковий аспект дебіторської заборгованості в системі розрахунків з покупцями. *Вісник ЖДТУ*. 2012. №4 (62). С. 247-251.
93. Цивільний кодекс України: із змінами, внесеними згідно із Законом № 2147-VIII від 03.10.2017 р. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/435-15>.
94. Черкасова С.О. Проблемні аспекти обліково-аналітичного забезпечення Управління дебіторською заборгованістю підприємств виноробної промисловості із застосуванням інформаційних технологій. Матеріали ІХ

Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференція «Обліково-аналітичне забезпечення інноваційної трансформації економіки України». Одеса, 2015. С.92-94.

95. Чорненька О. Б. Основні аспекти обліково-аналітичного забезпечення управління заборгованістю підприємства. Наукові записки. 2016. №1. С.226-234.
96. Чорнобривець М. М. Кредиторська заборгованість: сутність та причини виникнення. Європейські перспективи. 2013. № 10. С. 181-185.
97. Шевчук Н. С. Науковий апарат управлінського аналізу в реаліях функціонування бізнес-структур. *Економічний аналіз: зб. наук. праць*. 2016. №25. С.301-305.